

TALOUSARVIO 2023

KASVATUS JA OPPIMINEN

13 Kasvatuksen ja oppimisen toimiala yhteensä

Tuloslaskelma (*1000 €)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Myyntitulot	5 022	5 981	5 807
Maksutulot	13 560	11 896	11 579
Tuet ja avustukset	17 572	13 658	18 107
Muut toimintatulot	261	281	281
Sisäiset tulot	1 868	1 886	1 856
Toimintatulot	38 282	33 702	37 630
Henkilöstömenot	-262 004	-282 475	-288 519
Asiakaspalvelujen ostot	-26 441	-28 669	-29 345
Muiden palvelujen ostot	-64 402	-50 704	-54 373
Sisäisten palvelujen ostot	-705	-537	-523
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 131	-13 024	-13 481
Avustukset	-18 878	-18 505	-17 137
Vuokrakulut	-1 568	-1 281	-1 508
Sisäiset tilavuokrat	-97 924	-99 265	-110 340
Muut kulut	-411	-1 498	-1 367
Toimintamenot	-483 465	-495 957	-516 592
Toimintakate	-445 182	-462 255	-478 962

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan (KASO) tehtävänä on opetuslautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen ja ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä sekä yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuollon sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen osalta.

Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon väestön oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden, toisen asteen palvelualueista sekä yhteisistä palveluista.

Toiminta-ajatuksen mukaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala edistää lasten ja nuorten oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Toimialalla keväällä 2022 tehdyssä toimintaympäristöanalyysissä esille nousivat lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja perustaitojen heikkeneminen, sukupuolten erot mielenterveysongelmissa, vieraskielisten opiskelijoiden määrän kasvu, henkilöstön veto- ja pitovoimatekijöiden huomioiminen ja hyvinvointialueen vaikutukset kaupungin talouteen.

Vantaan väkiluvun ennustetaan kasvavan edelleen nopeasti, vaikka edellisten vuosien ennätysellisen suuren väestönkasvun arvioidaan hieman hidastuvan lähivuosina. Viime vuonna väestö kasvoi 1975 asukkaalla (0,8

%), mikä oli lähes 1500 vähemmän kuin vuonna 2020. Vantaan vuosittaisen väestönkasvun ennustetaan olevan keskimäärin 1,8 prosenttia seuraavan vuosikymmenen aikana, mikä vastaa noin 4 600 uutta vantaalaista vuodessa. Kasvun arvioidaan olevan voimakkainta vuosina 2024–2027.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2022–2031 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä 1466 lapsella ja vuoteen 2031 mennessä 3322 lapsella. Hoitopaikkatarve on 2658 paikkaa laskettuna 80 prosenttia peittävyiden mukaan. Tämä vastaa noin 16 uuden suunnitteluohjeen mukaista päiväkotia. Eniten lasten määrän ennustetaan kasvavan Kivistön (1 119), Myyrmäen (627), Tikkurilan (592) ja Aviapoliksen (520) suuralueilla. Vieraskielisten varhaiskasvatusikäisten osuus vuonna 2022 on 32 prosenttia.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2022–2031 mukaan perusopetusikäisten 6–14-vuotiaiden määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä 115 oppilaalla, joista alakouluikäisten 6–11-vuotiaiden määrä vähenee 120 oppilaalla ja yläkouluikäisten 12–14-vuotiaiden määrä kasvaa 235 oppilaalla. Palveluverkon näkökulmasta tämä tuottaa hieman lisätilaa tarvetta. Kasvualueet ovat Kivistö (220), Tikkurila (177) ja Myyrmäki (145). Perusopetusikäisten määrän ennustetaan vähenevän muissa suuralueilla. Eniten vähenee Korson (-201) ja Aviapoliksen (-119) suuralueilla. Vieraskielisen väestöennusteen mukaan vuoteen 2025 mennessä vieraskielisiä 7–15-vuotiaista on 30 prosenttia.

15–17-vuotiaiden nuorten määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä 558 nuorella. Suurempia kasvualueita ovat Myyrmäki (133), Kivistö (118) ja Tikkurilan (97) suuralueilla. Vieraskielisiä 16–18-vuotiaista on 25 prosenttia vuoteen 2025 mennessä vieraskielisen väestöennusteen mukaan.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tulokortin keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Yhtenä tavoitteena on lasten ja nuorten sosiaalisten ja tunnetaitojen parantaminen, kiusaamisen vähentäminen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin parantuminen, jolloin myös kouluterveyskyselyn tulokset parantuvat.

Hyvät asukaslähtöiset palvelut panostetaan parantamalla 5–8-vuotiaiden luku- ja matemaattiset taidot. Yhteisöllinen opiskeluhuolto toteutetaan kaupungin toiminnassa ja yhdyspintatyössä hyvinvointialueen kanssa. Mahdollistetaan jokaisen kasvun omaan potentiaaliinsa. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä tiivistetään palvelulupauksen toimenpiteitä edistämällä. Palvelulupauksessa varmistamme lapselle, että siirtymä esiopetuksesta alkuopetukseen on sujuva sekä fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen. Lisäksi lupauksen mukaisesti vahvistamme lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja esi- ja alkuopetuksen yhteisössä ja painotamme yhteisissä oppimistilanteissa matemaattisia ja kielellisiä taitoja sekä huomioimme lasten kiinnostuksen kohteet oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan laatua kehitetään aloittamalla iltapäiväcoach-toiminta. Perusopetukseen palkataan 5 iltapäivätoiminnan coachia, jotka ohjaavat ja tukevat iltapäiväkerhojen toimintaa palveluntuottajien apuna. Lisäksi kieli- ja kulttuuritietoisuutta edistetään inklusiivisessa toimintakulttuurissa missä jokaisessa oppilaitoksessa ja toimipisteessä kokeillaan vähintään yhtä uutta toimintamallia, joilla edistetään kieli- ja kulttuuritietoista osaamista.

Eriarvoistumisen kasvun estämistä tavoitellaan parantamalla kouluterveyskyselyn tuloksia ja kokemus turvallisuudesta ja kiusaamattomuudesta. Tutkintoon valmentavan koulutuksen (TUVA) tarkoituksenmukainen kehitetään ja kaikki TUVA-koulutuksen suorittaneet sijoittuvat toisen asteen tutkintoon johtavaan koulutukseen.

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella kehitetään ammatillinen pätevytyksen ja kelpoisuuden nostaminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa erityisopettajan pätevytyksellisyyskoulutuksella. Lisäksi vahvistamalla digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää johtamisosaamista. Lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa panostetaan opetushenkilöstön pedagogisiin kehityssuunnitelmiin.

Sukupuolitietoisuuden budjetoinnin kehittämiskohteena on toimialalla oppimisen ja opiskelun tuen sekä kasvun ja kehityksen tuen palvelut. Kehittämiskohde on valittu kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta. Sukupuolen välisiä eroja on todettu olevan mielenterveyteen ja kiusaamiseen liittyen. Kyselyn tuloksia hyödynnetään perusopetuksessa ja toisella asteella toiminnan kehittämiseen. Varhaiskasvatuksessa lapsen tukeen liittyvässä osaamisen ja toimintakulttuurin kehittämisessä on huomioitu sukupuolitietoisuus. Lukiokoulutuksessa opintojaksojen määrien lisäyksiä tarkastellaan sukupuolitietoisuus huomioiden.

IRTAIN OMAISUUS

Toimialan irtaimistohankinnat liittyvät uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalta hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa. Isoimpina kalustettavina kohteina ovat Kytöpuiston paviljonki, Leppäkorven puukoulu ja Jokiniemen koulun 2.vaiheen tilat. Lisäksi valmistuu 5 uutta päiväkotia, joihin kalustemäärärahat on varattu.

13 10 KASVATUKSEN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (*1000 €)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Henkilöstömenot	-73	-73	-73
Muiden palvelujen ostot	-10	-15	-15
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-1	-1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-1	-1
Toimintamenot	-85	-90	-90
Toimintakate	-85	-90	-90

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Tulosalueelle on varattu määrärahat kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menoihin.

13 20 JOHTO JA YHTEISET PALVELUT

Tuloslaskelma (*1000 €)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Myyntitulot	0		
Maksutulot	41		
Tuet ja avustukset	366	637	400
Muut toimintatulot	29		
Sisäiset tulot	0	30	0
Toimintatulot	436	667	400
Henkilöstömenot	-7 941	-9 335	-3 458
Asiakaspalvelujen ostot	-74	-69	0
Muiden palvelujen ostot	-528	-553	-883
Sisäisten palvelujen ostot	-38	-2	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	168	-158	-103
Avustukset	-173	-158	-160
Vuokrakulut	-66	-75	-75
Sisäiset tilavuokrat	-414	-400	-357
Muut kulut	-16	-210	-191
Toimintamenot	-9 082	-10 959	-5 226
Toimintakate	-8 647	-10 293	-4 826

Toiminnan kuvaus

Johtoon ja yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, toimialan yhteiset projektit ja yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut koostuvat asiantuntijoista, jotka huolehtivat keskitetyistä viestintä-, suunnittelu-, talous- ja laki- ja valmistelupalveluista sekä kehittämisestä. Lisäksi järjestetään koulukuljetukset sekä kalustonkunnostukseen ja av-huoltoon liittyvät asiat. Suunnittelu- ja kehittämisvastuualueelle kuuluu myös toimialan tieto- ja viestintätekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa panostetaan sisällölliseen kehittämiseen yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kehitetään yhteisiä prosesseja palvelualueiden kanssa. Jatketaan tiedolla johtamisen kehittämistä datavision mukaisesti. Tieto- ja viestintäteknologiaa kehitetään digivision tavoitteiden mukaisesti.

Yhteisten palveluiden tavoitteena on tukea DigiOnen käyttöönottoa pilottikouluissa ja valmistella varsinainen käyttöönotto suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa ja lukioissa sekä hallinnossa. Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän (Vasa) käyttöönotto sähköistää ja siten sujuvoittaa varhaiskasvatuksen prosesseja.

Tarjotaan erityisesti lapsille ja nuorille tapoja osallistua ja vaikuttaa. Lisätään dialogia ja vuoropuhelua lasten ja nuoreten päättäjien välillä. Oppilaskuntatoimintaa kehitetään niin, että niiden toiminta tavoittaa kaikki, myös tukea tarvitsevat.

Turvataan sujuvan yhteistyön jatkuminen opiskeluhuollon palveluissa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit siirtyvät yhteisistä palveluista hyvinvointialueen toiminnaksi 1.1.2023 alkaen. Varmistetaan yhteisöllisen opiskeluhuollon toteutuminen ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuollon erityisasiantuntijan panoksella. Yhteisiin palveluihin lisätään resurssia kiusaamisen ehkäisyyn ja puuttumiseen toimenpideohjelman mukaisesti vaativimpien kiusaamistapausten selvittelyyn. Digione-hanke etenee käyttöönottovaiheeseen ja tähän palkataan määräaikainen projektipäällikkö ja pääkäyttäjä tukemaan toimialan sisällä käyttöönottoa (0,122 milj. €). Oppimiskampus -kärkihankkeen toteuttamista vahvistetaan lisäresurssilla ja projektipäällikön siirtymisellä toimialalle (0,339 milj. €). Strategiapanostuksena varattu 0,274 milj. euroa ruokailun ilmastovastuullisuuden kehittämiseen.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,5 %	0,5 %	0,6 %	0,6 %

Tuloslaskelma (*1000 €)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Myyntitulot	3 361	4 105	3 931
Maksutulot	1	0	0
Tuet ja avustukset	12 487	7 300	12 298
Muut toimintatulot	106	138	138
Sisäiset tulot	1 752	1 776	1 776
Toimintatulot	17 707	13 319	18 143
Henkilöstömenot	-118 663	-123 018	-130 839
Asiakaspalvelujen ostot	-11 162	-12 040	-12 681
Muiden palvelujen ostot	-24 888	-21 363	-21 925
Sisäisten palvelujen ostot	-33	-21	-3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 882	-6 276	-5 634
Avustukset	-2 148	-2 341	-2 092
Vuokrakulut	-177	-148	-141
Sisäiset tilavuokrat	-50 189	-49 791	-54 674
Muut kulut	-38	-4	-7
Toimintamenot	-214 180	-215 002	-227 996
Toimintakate	-196 474	-201 683	-209 853

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen palvelualue vastaa suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville oppivelvollisuusikäisille lapsille. Opetus järjestetään valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti lähikouluperiaatteella. Perusopetus antaa jatko-opiskeluvalmiudet toiselle asteelle ja perusopetuksen aikana kertyneet tiedot ja taidot osoitetaan peruskoulun päättötodistuksella, jonka perusteella tehdään opiskelijavalinnat toisen asteen opintoihin. Perusopetuksen palvelualue vastaa myös vammaisten lasten päivä- ja loma-ajan toiminnasta sekä vuosiluokkien 1.-2.-oppilaiden iltapäivätoiminnasta, jonka järjestävät 22 palveluntuottajaa. Perusopetusikäisistä oppilaista maahanmuuttajataustaisia on 29,4 %. Perusopetus vastaa myös alle 17-vuotiaiden oppilaiden valmistavan opetuksen järjestämisestä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Perusopetuksen keskeisinä tavoitteina vuonna 2023 on kaupunkistrategian mukaisesti oppilaiden oppimisen parantaminen erityisesti lukutaidon ja matematiikan osalta. Lisäksi tavoitteena on oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitojen lisääminen ja kiusaamisen vähentäminen sekä oppilaiden hyvinvoinnin lisääminen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousarvio sisältää täysimääräisenä oppilasmäärän kasvun (99 oppilasta) ja rakenteen muutoksien vaatimat määrärahalisäykset (1,7 milj. €). Lisäksi kaupunkistrategian mukaisesti kasvatetaan panostuksia äidinkielen ja matematiikan oppitunteihin 1 vuosiviikkotunti (vuositasolla 0,72 milj. € ja syys 2023 0,228 milj. €) ja lisätään laaja-alaisia erityisopettajien 1-2. ja 7-9. vuosiluokille yhteensä 33 htv (vuositasolla 2,2 milj. €, syys 2023 0,877 milj. €). Aamu- ja iltapäivätoiminnan laatua parannetaan 0,4 milj. eurolla vuositasolla.

Valmistavan opetuksia ryhmiä on perustettu 13 Ukrainasta tulevia pakolaisia varten keväällä 2022. Talousarvio sisältää näiden määrärahat vuodelle 2023. Vammaisopetukseen on perustettu 6 uutta ryhmää vuoden 2022 aikana.

Kaupungin omaa korona-toipumissuunnitelman mukaista rahoitusta on 1 milj. euroa vuonna 2023. Valtion korona-avustusta arvioidaan saatavan 2,32 milj. euroa vuonna 2023. Lisäksi valtion koulutuksellisen tasa-arvon avustuksen arvioidaan laskevan nykytasosta, ja vuoden 2023 syksyn osuudeksi arvioidaan 1,2 milj. euroa (2,5 milj. euroa syksyllä 2022).

Talousarviossa on varauduttu ateriapalveluiden, puhtauspalveluiden ja turvapalveluiden hinnankorotuksiin (1,4 milj. €).

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	23 068	23 400	23 855	23 771
Käyttömenot euroa/oppilas	8 841	9 172	9 003	*
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	52 %	52 %	54 %	*
Huoneistonieliöt/oppilas	10,3	10,2	10,1	10,1
Keskimääräinen ryhmä koko, 1-9 luokat	15,9	15,9	15,9	15,9
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	99 %	99 %	99, 5%	100 %
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 229	2615	2 432	2 550
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	42 %	39 %	38 %	37 %
Oppilaita/oppilaanohjaaja	220	200	210	210

* luku tiedossa käyttösuunnitelmavaiheessa

TOISEN ASTEEN KOULUTUS

13 40 LUKIOT

Tuloslaskelma (*1000 €)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Myyntitulot	283		
Tuet ja avustukset	1 044	1 179	1 157
Muut toimintatulot	72	64	64
Sisäiset tulot	89	80	80
Toimintatulot	1 489	1 323	1 301
Henkilöstömenot	-18 274	-19 242	-19 793
Asiakaspalvelujen ostot	-19	-10	-9
Muiden palvelujen ostot	-1 922	-1 898	-2 042
Sisäisten palvelujen ostot	-51	-27	-27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-972	-1 788	-2 633
Avustukset	-18	-7	-7
Vuokratulot	-28	-42	-42
Sisäiset tilavuokrat	-5 919	-5 777	-6 517
Muut kulut	-191	-10	-10
Toimintamenot	-27 394	-28 800	-31 079
Toimintakate	-25 905	-27 477	-29 778

Toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Vantaalla on viisi suomenkielistä päivälukiota sekä kaksi aikuislukiota. Lukiokoulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy lukiodien lisäksi koko toisen asteen koulutuksen hallinnollisia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Lukioissa tuli 1.8.2021 voimaan uusi opetussuunnitelma, jonka mukaista kehittämistyötä jatketaan vuoden 2023 aikana. Kehittämisen tavoitteena on vahvistaa laaja-alaista osaamista, monipuolistaa arviointikäytänteitä sekä sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle. Opetussuunnitelmauudistuksen aikana kehitettyjä toimintatapoja arvioidaan kevään 2023 aikana.

Vuonna 2023 laajennetun oppivelvollisuuden piiriin tulevat vuonna 2007 syntyneet, peruskoulun päättävät opiskelijat.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Vuonna 2023 lukiokoulutuksen keskeisinä tavoitteina on kieli- ja kulttuuritietoisuuden lisääminen ja näkyväksi tekeminen, opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen sekä toisen asteen koulutuksen vision mukaisen joustavien opintopolkujen tarjoaminen.

Lukiodien ja Varian opiskelijoille kehitetään uusia joustavia opintopolkuja strategialähtöisen palvelumuotoilun eli ihmislähtöisen kehittämisen kautta. Tavoitteena on, että opiskelijan on mahdollista

hyödyntää opetustarjontaa oppilaitosrajat ylittäen ja saada siten vahvempi pohja työelämään sekä jatko-opintoihin.

Kieli- ja kulttuuritietoisuutta lisätään vahvistamalla opettajien osaamista sekä kehittämällä uusia ratkaisuja S2-opiskelijoiden tukeen ja integroimiseen. Resurssien jakamisessa tullaan ottamaan huomioon monikielisten opiskelijoiden määrä. Erityisopetuksen resurssia lisätään.

Opiskelijoiden hyvinvointia vahvistetaan kiinnittämällä huomiota yhteisölliseen hyvinvointityöhön, arjen kohtaamisiin sekä oppilaitosten arjessa tapahtuvaan vuorovaikutukseen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) aloitettiin elokuussa 2022 ja koulutus toteutetaan hallinnollisesti ammattiopisto Variassa. Koulutuksen tavoitteena on lukiodien näkökulmasta vahvistaa opiskelijan edellytyksiä lukio-opintojen suorittamiseen. Vuoden 2023 aikana TUVA-koulutuksen toteuttamista arvioidaan ja kehitetään.

Toisen asteen koulutuksen vision ja strategisten painopisteiden mukaan mahdollistetaan joustavat opintopolut toisella asteella yli oppilaitosrajojen (0,1 milj. €).

Oppivelvollisuuden laajenemiseen on varattu 0,8 milj. euroa pääasiassa materiaalikuluihin.

Kaupungin omaa korona-toipumissuunnitelman mukaista rahoitusta on 0,176 milj. euroa vuonna 2023. Valtion korona-avustusta arvioidaan saatavan 0,7 milj. euroa vuonna 2023.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 673	3 658	3 662	3 691
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	735	732	732	738
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	257	242	290	250
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot) **	1,88 %	2,18 %	4,5 %	4,5 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	84,2 %	83,1 %	85,0 %	88,0 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,35	1,35	1,36	1,36
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	6 623	7 086	6 918	*
Huoneistonestiöt/opiskelija (päivälukiot)	7,4	7,5	7,5	7,4

* luku tiedossa käyttösuunnitelmavaiheessa

** laskentatapa muuttunut KS 2022 lähtien

Tuloslaskelma (*1000 €)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Myyntitulot	326	450	450
Maksutulot	39		
Tuet ja avustukset	1 228	1 424	145
Muut toimintatulot	23	30	30
Sisäiset tulot	8		
Toimintatulot	1 624	1 904	625
Henkilöstömenot	-22 535	-23 027	-22 029
Muiden palvelujen ostot	-3 503	-4 498	-5 085
Sisäisten palvelujen ostot	-78		0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 184	-3 241	-3 446
Avustukset	-23	-35	-26
Vuokratulot	-1 286	-1 013	-1 247
Sisäiset tilavuokrat	-7 938	-8 278	-9 184
Muut kulut	-110	-319	-208
Toimintamenot	-37 657	-40 412	-41 225
Toimintakate	-36 033	-38 507	-40 600

Toiminnan kuvaus

Vantaan ammattiopisto Varia toteuttaa järjestämisluvan mukaista ammatillista koulutusta tiiviissä yhteistyössä alueen työelämän kanssa. Varia osallistuu aktiivisesti Vantaan kaupungin elinkeinopolitiikkaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseen. Toiminnan lähtökohtana ovat kysyntälähtöisyys, työelämän tarpeet, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa.

Varia vastaa osaltaan siitä, että kaikille vantaalaisille perusopetuksen päättäneille on opiskelupaikka ja huolehtii oppivelvollisuuden laajentumisen toteuttamisesta.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) aloitettiin elokuussa 2022 ja koulutus toteutetaan hallinnollisesti ammattiopisto Variassa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Varian strategiassa 2022–2025 painottuvat toimintatapojen uudistaminen, asiakaslähtöisten palvelujen tarjoaminen ja kestävä ammattiosaamisen luominen yhdessä asiakkaiden kanssa. Toimintavuoden 2023 aikana kaikkia kokonaisuuksia viedään eteenpäin useilla toimenpiteillä, mutta eniten painottuvat toimintatapojen uudistamiseen liittyvä tiimimäisen toimintamallin kehittäminen ja asiakaslähtöisiin palveluihin liittyvä prosessien selkeyttäminen. Näiden tueksi kehitetään tiedolla johtamista ja sen välineitä.

Vuonna 2023 kehitetään oppivelvollisuuden laajentumista koskevia käytänteitä sekä tutkintoon valmentavan koulutuksen sisältöjä ja toimintamalleja. Yhteistyössä lukioden kanssa Varian opiskelijoille kehitetään joustavia mahdollisuuksia opintojen suorittamiseen yli oppilaitosrajojen.

Varian tavoitteena on käydä opetuksen toteutussuunnitelmat läpi ja sisällyttää niihin konkreettisesti alalle soveltuvat kestävä kehityksen elementit, joiden mukaan opetus toteutetaan. Lisäksi tavoitteena on sisällyttää myös muuhun toimintaa ohjaaviin prosesseihin kestävyiden ja vastuullisuuden näkökulmat.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousarviovuonna 2023 valmistaudutaan vuonna 2024 voimaan tuleviin toisen asteen koulutuksen lainsäädännön muutoksiin sekä toiminnan että rahoituksen näkökulmasta. Muutoksia tulee myös jatkuvan oppimisen palveluihin. Lisäksi Varian toiminnassa ja kehittämisessä näkyy oppivelvollisuuden laajeneminen sekä tutkintoon valmentavan koulutuksen ensimmäinen toteuttamisvuosi uuden rakenteen mukaisesti (0,57 milj. €).

Useiden alojen akuutti työvoimapula edellyttää uudenlaisia koulutusratkaisuja. Esimerkiksi työperäinen maahanmuutto vaatii uudenlaisia koulutusmalleja, yhteistyötä maahanmuuttajien osaamiskeskuksen kanssa ja henkilöstöltä muun muassa kieli- ja kulttuuritietoista osaamista.

TE-palvelut siirtyvät kaupungin vastuulle 1.1.2024. Variassa valmistaudutaan siihen yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa vuoden 2023 aikana.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	38 %	37 %	38 %	41 %
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	98,3 %	100 %	100 %	100 %
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammatillinen koulutus yhteensä)	10 250	10 425	10721	11573
Huoneistoneliöt/opiskelijavuosi	13,9	13,5	13,5	13,8
Alle 20-v perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentti Variassa *)	10,0 %		8 %	8 %

* uusi tunnusluku KS 2022 alkaen

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Myyntitulot	1 051	1 401	1 401
Maksutulot	13 026	11 400	11 083
Tuet ja avustukset	2 374	3 034	4 041
Muut toimintatulot	15	48	48
Sisäiset tulot	18		
Toimintatulot	16 483	15 884	16 573
Henkilöstömenot	-86 574	-99 638	-104 028
Asiakaspalvelujen ostot	-15 026	-16 442	-16 526
Muiden palvelujen ostot	-31 851	-20 690	-22 595
Sisäisten palvelujen ostot	-503	-486	-492
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 007	-1 193	-1 253
Avustukset	-16 507	-15 952	-14 852
Vuokrakulut	-8		
Sisäiset tilavuokrat	-30 191	-31 716	-35 920
Muut kulut	-56	-953	-950
Toimintamenot	-181 723	-187 069	-196 615
Toimintakate	-165 240	-171 186	-180 042

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville alle kouluikäisille lapsille. Tämän lisäksi palvelualue järjestää kerho-, asukaspuisto- ja avointa kohtaamispaikkatoimintaa. Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta ja järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja palveluseteliin sekä yksityisen hoidon tukeen liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuksen uuden henkilöstörakenteen toteuttamista jatketaan edelleen varhaiskasvatuslain mukaisesti. Varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien osuutta nostetaan eläköityvien lastenhoitajien vakanssien muutosten myötä. Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuudessa on edelleen merkittäviä haasteita.

Väestöennusteen mukaan vuonna 2023 varhaiskasvatusikäisen väestön määrä pysyy samalla tasolla (-22 lasta). Kotihoidon tuella olevien lasten määrän arvioidaan vähenevän edelleen ja heitä siirtyy varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Myös kerhotoiminnasta siirrytään varhaiskasvatuspalveluihin. Lapsia tulee varhaiskasvatukseen lisää arviolta 208. Vantaan varhaiskasvatusikäisistä lapsista maahanmuuttajataustaisia oli vuoden 2022 alussa 31,8 prosenttia eli lähes kolmasosa. Vieraskielisen väestön osuuden arvioidaan kasvavan edelleen.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönottoa jatketaan edelleen uusilla toiminnallisuuksilla.

1.8.2022 voimaan tulleen lapsen tukea koskevan varhaiskasvatuslain muutoksen toimeenpanoa jatketaan. Lakiuudistus vahvistaa lapsen oikeutta tarvitsemaansa tukeen ja laajentavan tuen kolmiportaisuuden toteutumisen koskemaan kaikkia ikäluokkia. Lakimuutos edellyttää tuen henkilöstön lisäystä. Talousarvioon lisäys toimintakuluihin 0,75 milj. euroa.

Vantaa on mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa, jonka tarkoituksena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa ja kehittää esiopetuksen laatua. Kokeilu kestää elokuun 2021 alusta toukokuun 2024 loppuun. Vantaalta kokeilussa on mukana noin 20 % viisivuotiaiden ja kuusivuotiaiden ikäluokista (n. 500 lasta/ikäluokka).

Varaudutaan edelleen järjestämään Ukrainasta tulleille lapsille esiopetusta, valmistavaa opetusta ja varhaiskasvatusta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet tekstinä

Henkilöstön saatavuus- ja pitovoiman toimenpideohjelman 2022–2025 mukaisia toimenpiteitä edistetään.

Jatketaan lapsen tukea koskevan varhaiskasvatuslain muutoksen toimeenpanoa lisäämällä lain edellyttämää henkilöstöä.

Hyödynnetään monialaista yhteistyötä lasten ja perheiden tukemiseksi.

Tunne- ja kaveritaitoja sekä ryhmän positiivista vuorovaikutusta vahvistetaan ja siinä hyödynnetään oppilashuollon osaamista.

Digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää osaamista vahvistetaan.

Varhaiskasvatuksen johtamismallien kehittämistä ja arviointia jatketaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2023 valmistuu viisi uutta kunnallista päiväkotia: Patotien, Jokiuoman ja Kelokuusen päiväkodit Myyrmäkeen, Korson päiväkotit Korsoon sekä Latupuiston päiväkotit Hakunilaan. Päiväkodit korvaavat poistuvia huonokuntoisia päiväkotitiloja ja perhepäiväkotitiloja sekä vastaavat kasvaneeseen palvelutarpeeseen. Päiväkodeissa on paikkoja yhteensä 666, joista uusia 213. Lisäksi yksityinen Pilke päiväkotitilaa avautuu Martinlaaksoon, 54 paikkaa. Palvelutuotannon kasvun vaikutus määrärahoihin 2,17 milj. euroa.

Varhaiskasvatukseen lisätään 40 kunnallista varahenkilöä helpottamaan sijaisten saatavuutta.

Vantaan varhaiskasvatus saa valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen sekä esiopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022–2023 (2,8 milj. €). Lisäksi valtion erityisavustuksilla kehitetään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oppimisen tukea ja inklusiivista toimintakulttuuria, laadun arviointia, pedagogista dokumentointia digitaalisia ohjelmistoja hyödyntäen sekä digipedagogiikan ohjelman jalkauttamista digitsempparitoiminnalla.

Kaupungin omaa korona-toipumissuunnitelman mukaista rahoitusta on 0,284 milj. euroa vuonna 2023. Valtion korona-avustusta arvioidaan saatavan 0,58 milj. euroa vuonna 2023. Lisäksi talousarviossa on varauduttu ateriapalveluiden, puhtauspalveluiden ja turvapalveluiden hinnankorotuksiin (1,86 milj. €).

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuukaudessa:				
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 247	10 522	10 630	10 719
Yksityinen varhaiskasvatus	2 016	2 047	2 281	2 280
Kerhotoiminta	280	206	260	226
Kotihoidon tuki	3 446	3 021	3 200	3 082
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksesta *)	76,8 %	79,7 %	83,5 %	83,7 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksesta olevista lapsista	16,0 %	16,3 %	17,7 %	17,5 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	9,4 %	10,3 %	9,4 %	10,3 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	10 862	11 524	11 442	12 057

*) suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä

13 90 SVENSKSPRÅKIGA SERVICEN

Tuloslaskelma (*1000 €)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Myyntitulot		25	25
Maksutulot	454	496	496
Tuet ja avustukset	73	84	67
Muut toimintatulot	17	1	1
Toimintatulot	544	606	589
Henkilöstömenot	-7 944	-8 142	-8 299
Asiakaspalvelujen ostot	-161	-108	-129
Muiden palvelujen ostot	-1 698	-1 687	-1 829
Sisäisten palvelujen ostot	-3	-0	-0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-252	-368	-411
Avustukset	-8	-13	-0
Vuokratulot	-4	-4	-4
Sisäiset tilavuokrat	-3 273	-3 303	-3 687
Muut kulut	-0	-1	-1
Toimintamenot	-13 343	-13 625	-14 361
Toimintakate	-12 800	-13 019	-13 773

Toiminnan kuvaus

Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden johtajan johdolla ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) sekä nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä. Palvelualue vastaa myös oppivelvollisten ohjauksesta ja valvonnasta. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on vastata ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista, Svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyystyöstä.

Palvelualue järjestää varhaiskasvatuksikäisille lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta. Osa varhaiskasvatustilaisuuksista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palveluseteleillä. Ruotsinkielinen esiopetus toteutuu osana palvelualueen varhaiskasvatusta. Ruotsinkielisiä päiväkotia on neljä, Dickursby daghem, Håkansböle daghem, Timotej daghem ja Trollebo daghem.

Palvelualueella on neljä alakoulua (lk.1–6), Dickursby skola, Kyrkoby skola, Mårtensdals skola ja Västersundoms skola. Hallinnollisesti alakouluilla on kaksi rehtoria. Yläkouluja (lk.7–9) on yksi, Helsinge skola sekä yksi lukio Helsinge gymnasium.

Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä työpajatoimintaa toteuttaa Svenska produktionsskolan. Ruotsinkielistä ammatillista koulutusta järjestää Helsingissä ammattiopisto Prakticum. Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen ylläpitää ammattiopisto Prakticumia, jossa myös Svenska produktionsskolan toimii. Vantaan kaupunki omistaa 7 prosenttia Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:stä.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) on keskeinen osa oppivelvollisuuden laajentamista. Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä tutkintokoulutukseen valmistavaa koulutusta järjestää ammattioppilaitos Prakticum yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

Vantaan kaupunki kuuluu myös Västra Nylands folkhögskola -nimiseen kuntayhtymään. Kuntayhtymä omistaa ja ylläpitää kansanopistoa. Opisto tarjoaa lyhytkursseja, yksivuotisia jatko-opintoihin ja työelämään valmistavia opintoja sekä myös opistovuoden oppivelvollisille, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ruotsinkielisen palvelualueen strateginen toimenpideohjelma pohjautuu toimialan strategiaan. Ruotsinkielisen palvelualueen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen strategiset toimenpiteet ovat pääasiassa samat kuin suomenkielisen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen strategiset toimenpiteet.

Palvelualueen strategiset toimenpiteet palvelevat kaupungin ruotsinkielisiä asukkaita, sukupuolesta, iästä ja asuinalueesta riippumatta. Kun palvelualueelle luotiin toiminnan strategiset toimenpiteet vuosille 2022–2025, otettiin asiakkaiden toiveet huomioon eri tavoin.

Palvelualueen strategisiksi painopisteiksi päätettiin seuraavat; toimimme yhdessä hyvinvoinnin edistämiseksi, mahdollistamme jokaisen kasvun omaan potentiaaliinsa, edistämme oppimista vahvistamalla elinikäistä uteliaisuutta ja tuemme lasten ja nuorten kielellistä kehitystä. Kielellistä kehitystä varten on suunnitteilla luoda ohjelma, jolla vahvistetaan kielellisiä valmiuksia ja oppimista varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Päätettiin, että painopiste vaihtelee lukuvuosittain, jolloin lukuvuoden 2022–2023 painopiste on hyvinvoinnin edistäminen, sillä se luo perustan muille painopisteille. Lukuvuonna 2023–2024 painopiste tulee olemaan kielellisessä kehityksessä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uuden oppimisen ja koulutuksen digitaalisen palvelualueen DigiOnen pilottivaihe alkaa syksyllä 2023. Ruotsinkielisen palvelualueen yksiköistä Helsingin skola ja Helsingin gymnasium ovat mukana pilotissa. Kaikki Vantaan peruskoulut ja lukiot ottavat DigiOnen käyttöön syksyllä 2024. Uuden järjestelmän käyttöönotto merkitsee sekä toiminnan muutoksia että uusien järjestelmien käytön oppimista.

Ruotsinkieliset peruskoulut ovat mukana valtakunnallisessa SKY-hankkeessa, jonka tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja ja luoda myönteistä, kouluun kiinnittymistä tukevaa toimintakulttuuria. Hankkeen puitteissa lisättiin 0,67 vuosiviikkotuntia tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimiseen ruotsinkielisen yläkoulun Helsingin skolanin 8. luokkalaisten oppimiseen.

Valtuustostrategiassa tavoitteena on perusopetuksen oppilaitten oppimistulosten parantaminen, erityisesti lukutaidossa ja matematiikassa. Lisäpanostus perusopetuksen oppimistulosten parantamiseen on yhden äidinkielen ja yhden matematiikan oppitunnin lisääminen tuntijakoon vuosiluokille yksi ja kaksi lukuvuodesta 2023-2024 lähtien.

Kaksikielisyysohjelma uusittiin vuoden 2022 alussa niin, että se tukee valtuustokauden strategiaa sekä oikeusministeriön kansalliskielistrategiaa. Kaksikielisyysohjelman tavoitteet toteutetaan neljässä vuodessa ja toiminnasta raportoidaan vuosittain.

Varmistetaan, että ruotsinkielinen kotoutumispolku on sisälletty Vantaan kotoutumishankkeeseen.

Svenskspråkiga servicen osallistuu Mårtensdals bildningsrum -rakennushankkeen seurantaan ja suunnitteluun.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *)	297	301	300	300
Lapsia esiopetuksessa	78	80	75	75
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	728	722	731	722
Käyttömenot euroa/ oppilas	10 050	10 799	10869	**)
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	54 %	53 %	58 %	**)
Huoneistonieliöt/ oppilas	13,6	13,7	13,5	13,7
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1-9 luokat	16,3	15,7	16,3	15,7
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	98 %	100 %	100 %	100 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	124	125	122	145
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	150	155	150	160
Käyttömenot euroa/ opiskelija	7 977	8 410	8796	**)
Huoneistonieliöt/ lukio-opiskelija	8,6	8,4	8,6	8,1

*) Ruotsinkieliset lapset yksityisessä
varhaiskasvatuksessa ovat osa
varhaiskasvatuksen tunnuslukuja

**) Luku saadaan vasta käyttösuunnitelman
valmistuessa.